

26. Досягнення економічного зростання країни за рахунок кредитування аграрного сектору

Вікторія Баранюк, Віктор Гаркавко

Національний університет харчових технологій

Вступ. Потреби економічного розвитку змушували людей з найдавніших часів займатись фінансово-кредитними операціями у аграрній сфері. Так, ще у VIII ст. до н.е. Вавилонський банк надавав кредит, за що кредитор отримував право на частину врожаю із полів боржника. У часи античності, коли переважало натуральне господарство, найбільш поширеними були натуральні позики, наприклад, у Греції під оренду землі. У Стародавньому Єгипті банки здійснювали операції з надання позичок для сфери сільського господарства. У папірусах також міститься інформація про єгипетських банкірів, які управляли маєтками клієнтів.

Матеріали і методи. Історичний досвід ведення банківської справи у країнах Західної Європи періоду Середньовіччя свідчить, що економічні умови і техніка земельного кредиту були настільки різні, що операції короткострокового і довгострокового кредиту проводились окремо різними банківськими закладами. Так, довгостроковий кредит надавався в особливих іпотечних (земельних) банках. У Німеччині та інших західноєвропейських державах відомі особливі сільськогосподарські банки (Landeskultur-rentenbanken), які сприяли розвитку сільського господарства, надаючи меліораційні кредити [5].

Результати. Даний вид кредитування являв собою надання коштів на проведення системи заходів, спрямованих на докорінне поліпшення кліматичних, ґрунтових та гідрологічних умов земельних угідь, що, в свою чергу, слугувало передумовою отримання високих врожаїв та збільшення доходності аграрного сектору [4].

Меліоративне кредитування є саме тим засобом, якого бракує у сьогоденній діяльності сільгоспвиробників України. Україна має могутній природно-ресурсний потенціал. Із 60,3 млн. га земель нашої держави майже 70,9 % (42,8 млн. га) займають сільськогосподарські угіддя, однак у зв'язку з неправильним землекористуванням відбувається процес деградації земель. Інтенсивне використання земель, широке застосування великовагової сільськогосподарської техніки, недостатнє внесення органічних добрив негативно впливає на механічну структуру, повітряний та водний режим ґрунтів, знижує їх родючість [3].

Меліоративний кредит, надається під покращення землі, тому потенційний позичальник має надати установі-позикодавцю бізнес-план меліоративних заходів, в разі схвальної його оцінки спеціалістами будуть надані кошти. Також позикодавцем можуть самостійно розроблятися меліоративні проекти та оголошуватися тендери на їхнє проведення. Отримані кошти спрямовуються на покращення земель, що в свою чергу, підвищує врожайність та створює умови для отримання нових джерел доходу сільгоспвиробників, з якого вони здійснюватимуть виплату процентів та погашення позик [2].

Організацію меліоративного кредитування державі слід взяти під свою опіку, оскільки воно має суспільне значення. Держава може виступати як у ролі кредитора так і в ролі гаранта для позичальника, оскільки кредит для меліорацій є найбільш забезпеченим тому, що тут неминучим наслідком витрат капіталу є збільшення доходу власника в достатній кількості для погашення здійсненої витрати з відповідними процентами.

Висновки. Досвід такої високорозвиненої країни як Німеччина свідчить про те, що кредитування аграрного сектору мало позитивні наслідки для економіки. Понад третина території даної країни зайнята **сільським господарством**, що позначилось створенням там особливого меліоративного банку. Він спеціалізується на наданні стандартних кредитів розвитку, а також спеціальних кредитів на особливо вигідних умовах для агробізнесу і сільських регіонів. До речі, цей банк має найвищі кредитні рейтинги від провідних міжнародних агенцій [1]. Такі показники свідчать про необхідність і затребуваність даного напряму кредитування як чинника економічного зростання не лише аграрного сектору, але й країни загалом.

На мою думку, кредитування аграрного сектору могло б сприяти економічному зростанню нашої країни. Адже саме Україна зосередила у собі $\frac{3}{4}$ світових запасів чорноземів, які потребують заходів щодо покращення їх використання.

Література

1. Банки мира [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.wbanks.ru/europe/germany/rentenbank.html>
2. Гаркавко В.К. Теорія і практика меліоративного кредиту: досвід історії Економічний простір: Збірник наукових праць. № 2. Дніпропетровськ: ПДАБА, 2007. С. 81.
3. Головне управління Держземагенства [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kievoblzem.org>
4. Новый энциклопедический словарь / Под ред. Ф.А. Брокгауза и И.А. Эфрона. — СПб., 1911. — Т. 5. — С. 74.
5. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Збірник наукових праць. Т.7. — Суми: ВВП “Мрія-1” ЛТД, УАБС, 2003. — 320 с.